

Mienskip en Noaberschap: Omkijken naar elkaar

Laat iedereen vrij,
maar laat niemand vallen

Verkiezingsprogramma 2022 - 2026

D66

Inhoud

Voorwoord	3
Speerpunten voor D66	5
Onderwijs.....	5
Wonen.....	5
Klimaat.....	5
Veiligheid.....	5
Sport, Cultuur, Recreatie & Toerisme	5
Economie	6
Landbouw en natuur	6
Leefbaarheid, Sociaal- en minimabeleid	6
Bereikbaarheid en toegankelijkheid.....	6
Onderwijs.....	7
Wonen	11
Klimaat.....	12
Veiligheid.....	13
Sport, Cultuur, Recreatie & Toerisme	14
Economie	15
Landbouw en Natuur	16
Leefbaarheid, Sociaal- en Minimabeleid	17
Bereikbaarheid en toegankelijkheid.....	18
Goed bestuur en goede financiën.....	19

Voorwoord

Geachte heer, mevrouw,

De gemeente Ooststellingwerf noemt zich het mooiste stukje Drenthe van Fryslân. We waarderen de rust en ruimte, en de mooie natuur in onze omgeving. We hebben 2 mooie nationaal parken dichtbij - het Drents Friese Wold en het Fochteloërveen - en vrijwel elk dorp heeft wel een bos nabij. Dit goede van onze gemeente wil D66 graag behouden.

Tegelijkertijd zien we ontwikkelingen op ons af komen waar we als gemeente wat mee moeten. Zo willen we ook lokaal onze bijdrage leveren aan de [klimaatproblematiek](#). D66 blijft bij de gemeentelijke doelstelling om in 2030 energieneutraal en CO2-neutraal te zijn. Verduurzamen moet voor iedere inwoner mogelijk zijn (en betaalbaar!).

Gemeenten in Zuidoost Friesland, waaronder Ooststellingwerf, kunnen extra woningen bouwen als de aanleg van de [Lelylijn](#) doorgaat. Voor Ooststellingwerf betekent dit dat er [3.000 tot 5.000 extra woningen](#) gebouwd worden in onze gemeente. D66 wil bouwen in een goede mix, voor verschillende doelgroepen (senioren, starters, gezinnen) en prijsklassen (hoog/laag/huur/sociale huur). Het is dan wel van belang dat de woningen ook bij de juiste doelgroep terecht komt.

Het is niet zozeer de vraag of we gaan bouwen, maar vooral wáár. De grote aantallen kunnen we niet alleen maar bouwen binnen onze dorpen. We moeten nu ook kijken naar ons buitengebied. Niet in natuurgebied of cultuurhistorisch landschap, maar wel net buiten de kern, vlakbij een dorp en met een goede bereikbaarheid.

De huidige druk op de woningmarkt maakt ook dat we innovatief en ambitieus moeten zijn. Binnen onze gemeente zijn er al [initiatieven](#) die onze [steun](#) verdienen. Zo wil D66 dat gestart wordt met het initiatief van Tiny Houses/starterswoningen in [Makkinga](#). Bij succes moet dit project ook in andere dorpen mogelijk zijn.

D66 wil de zorg binnen het Sociaal Domein in stand houden, dus de Jeugdzorg en de WMO. We willen hulp bieden die nodig is, zo lang dat nodig is. D66 vindt het van belang dat regelingen duidelijk en toegankelijk zijn. Vooral als het om minimabeleid en kwijtschelding gaat mag er wel een tandje bij. We laten niemand vallen!

D66 heeft een fraaie lijst met kandidaten om op te stemmen. Een mooie mix van kennis, ervaring en achtergrond. Samen willen wij ons inzetten voor Ooststellingwerf, voor u. Een uitgebreide toelichting leest u in dit verkiezingsprogramma. Zo houden we Ooststellingwerf gewoon als het mooiste stukje van Friesland.

Namens [D66 Ooststellingwerf](#),

Ignas Minnema
Lijsttrekker

Ooststellingwerf, gewoon het mooiste stukje van Fryslân

Speerpunten voor D66

Onderwijs

- D66 wil scholen waar je kan zijn wie je wil zijn.
- D66 zet in op extra voor- en naschoolse activiteiten.
- D66 gaat voor groene schoolpleinen in de dorpen.
- D66 wil betere verkeersveiligheid rond scholen: op de fiets, te voet of tút en d'r út!
- D66 gaat voor goede voorlichting over criminaliteit, drugs en seksualiteit. Het leven is leuk, maar leer kinderen hun grenzen aan te geven.

Wonen

- D66 wil meer huizen! We moeten snel meer woningen bouwen. Niet alleen in de dorpen, ook vlakbij dorpen. D66 wil bouwen in een goede mix voor verschillende doelgroepen en in verschillende prijsklassen.
- D66 wil meer Innovatief bouwen! Denk aan een project als Tiny Houses in Makkinga.
- D66 vindt goede en bereikbare voorzieningen horen bij goed wonen. Hierover willen wij met inwoners in gesprek: wat moet in het dorp zelf kunnen en wat kan verderop?
- D66 vindt dat verkeersveiligheid en bereikbaarheid ook horen bij goed wonen.

Klimaat

- D66 houdt vast aan de ambitie: Ooststellingwerf energie- en CO2-neutraal in 2030!
- D66 wil een werkgroep Duurzaam Wonen, die informeert en inspireert en uiteindelijk verduurzamen voor iedereen mogelijk en betaalbaar maakt.
- D66 stimuleert klimaatneutraal wonen. Dit doen we door een extra (verlaagd) tarief aan bouwleges vast te stellen voor nieuw te bouwen woningen.
- D66 wil wadi's realiseren: WaterAfvoer Door Infiltratie. Hemelwater vangen we zo tijdelijk op. Dit is goed voor de biodiversiteit en een aanwinst voor je dorp.
- D66 wil bedrijven stimuleren om te verduurzamen. Energie opwekken voor eigen gebruik, een groene parkeerplaats aanleggen etc.
- D66 wil dat de gemeente focust op zonnepanelen bij particulieren en bedrijven.
- D66 ziet graag dat dorpen zelf de mogelijkheid krijgen windenergie op te wekken, zoals in het Friese dorp Reduzum.

Veiligheid

- D66 wil betere verkeersveiligheid in de dorpen.
- D66 wil overlast tegengaan door meer regie op de samenwerking tussen onder meer politie, gemeente, scholen en zorgverleners.
- D66 wil drugsoverlast verminderen via een legale coffeeshop.
- D66 wil de overlast van verwarde personen verminderen door tijdelijk extra praktijkondersteuners GGZ in te zetten.
- D66 wil dat de komende periode minimaal 1x de digitale veiligheid wordt getest.

Sport, Cultuur, Recreatie & Toerisme

- D66 wil aansluiten bij de Friese Preventie Aanpak: sporten voor je gezondheid.
- D66 wil goede, voor iedereen toegankelijke sportvoorzieningen.
- D66 wil dat onze jeugd tot 16 jaar tegen fors gereduceerd tarief kan sporten.
- D66 is voor het versterken van Appelscha 3.0 ten behoeve van de zichtbaarheid van verblijfsrecreatie. Nu is het moment om te investeren in recreatie en toerisme.
- D66 wil meer ruimte en gelegenheid voor culturele projecten. Meer 'bruisplekken', zoals organisaties in Ooststellingwerf dit zelf noemen. D66 wil de dorpskernen en de entree van dorpen aantrekkelijker maken. Een gezellig (groen) centrum, een groene brug of mooie bijenvriendelijke rotonde.

Economie

- D66 wil zich als eerste Friese gemeente aansluiten bij de samenwerking Eems-Dollard Regio. Zo bereiken we een nieuw publiek en een ander netwerk.
- D66 wil het Biocentrum door laten groeien tot het duurzaamheidscentrum van Noord Nederland. We vragen een groep bewoners een business case op te stellen. De gemeente moet betere randvoorwaarden scheppen (bereikbaarheid OV) en meer gewicht geven aan de rol van de gemeente als ondersteuner.

Landbouw en natuur

- D66 wil samen met de sector toewerken naar milieuneutrale landbouw.
- D66 wil agrariërs die stoppen ruimte geven voor innovatie en ondernemerschap.
- D66 wil opwekking van duurzame energie ook voor agrariërs stimuleren.
- D66 wil graag in de geest van de omgevingswet handelen van Nee tenzij naar Ja Mits. Ruimte voor innovatie en ondernemerschap van onze inwoners.
- D66 wil ecologisch verantwoord bermbeheer met oog voor de verkeersveiligheid.
- D66 wil onze prachtige natuurlijke gemeente, met elkaar, prachtig houden.

Leefbaarheid, Sociaal- en minimabeleid

- D66 ziet relatief veel armoede in Ooststellingwerf en wil voor deze mensen meer ondersteuning.
- D66 wil onderzoeken of de kwijscheldingsnorm voor gemeentelijke lasten van de minimale wettelijke ondergrens van 100% omhoog kan naar 110, 120 of 130%. Dit zou veel mensen in onze gemeente wat lucht geven.
- D66 wil de voorzieningenwijzer beter inzetten, zodat beter bekend is welke regelingen er zijn als je een laag inkomen hebt. Via ondersteuning met een BAB-baan moet daar ook goed over gecommuniceerd worden.
- D66 wil jongeren in Ooststellingwerf kennis laten maken met de democratie. Door het organiseren van een jaarlijkse kindergemeenteraad voor groep achters en ondersteuning van scholen indien gewenst ten aanzien van het thema burgerschap.
- D66 wil een kinderburgemeester!
- D66 ziet dat er behoefte is aan binding in de dorpen. Projecten als 'Welzijn op dorpse schaal' in Oldeberkoop willen we behouden. Het ondersteunen van vrijwilligers en hun bestuur, bijvoorbeeld in Elsloo en Ravenswoud, helpt om verenigingen op de been te houden en de levendigheid van dorpen te bewaren.

Bereikbaarheid en toegankelijkheid

- D66 wil OV-hubs (knooppunten van openbaar vervoer) ontwikkelen en verbeteren. Zoals bij Oosterwolde-Venekoten.
- D66 wil dat de openbare ruimte in onze gemeente goed toegankelijk is. Ook met een beperking moeten inwoners hun boodschappen in het eigen dorp kunnen blijven doen.

Onderwijs

D66 blijft inzetten op **Kansrijke Start**: Ieder kind verdient de best mogelijke start van zijn of haar leven. Dat begint al vanaf het moment dat een vrouw zwanger is. Dat vergroot de kansen van een kind in de ontwikkeling.

D66 wil vervoer naar scholen regelen vanuit de dorpen. Zodat ieder kind naar de school kan die bij hem of haar past. In een aantal kleine dorpen zijn scholen verdwenen. De scholen die we nog hebben in onze gemeente, moeten goed bereikbaar zijn. D66 wil niet dat ouders zich vanwege reisafstand genoodzaakt zien te kiezen voor een school buiten de gemeente. Daarom zetten wij ons in voor een goede bereikbaarheid en beter openbaar vervoer. Ook naar onze scholen.

De scholen in de dorpen moeten gezond zijn. Een **gezonde school** betekent een school die goed onderwijs biedt, die veilig is en waar je mag zijn wie je bent en waar je kennismakt met wat de maatschappij je te bieden heeft: sporten, muziek, kunst, debatteren. Kinderen begeleiden in burgerschap, bijdragen aan de maatschappij, goed voor jezelf zorgen en voor een ander.

Foto: Beeldbank D66.

We willen dat **kinderen** zelf ook **gezond** blijven en goede ideeën krijgen aangereikt voor een gezonde leefstijl. Via de inzet van buurtsportcoaches, ondersteuning bij bewegingsonderwijs, maar ook cultuureducatie voor de mentale gezondheid en ontwikkeling.

Het onderwijs op niveau houden en kinderen zich maximaal laten ontwikkelen gebeurt ook door het aanbieden van **voor- en vroegschoolse educatie** (VVE) en specifieke ondersteuning bij het onderwijs. Vanuit het Rijk komt tot de zomer 2023 tijdelijk extra geld beschikbaar, dat D66 graag wil inzetten voor extra ondersteuning in het onderwijs.

Foto: Beeldbank D66.

D66 wil kinderen betrekken bij burgerschap en democratie, zodat ze leren hoe ze een positieve invloed uit kunnen oefenen op hun eigen leefomgeving. Daarom wil D66 graag eens per jaar een **jeugdraad** of kindergemeenteraad organiseren in het gemeentehuis, voor groep 7/ groep 8-scholieren.

D66 wil ook graag een **kinderburgemeester**! Een betrokken kind uit onze gemeente, die zichtbaar is in de gemeente bij openingen, naast de burgemeester, en die signalen vanuit kinderen deelt met het college en met de raad. Zo betrekken we de toekomstige generatie bij ons beleid en onze plannen.

Foto: Beeldbank D66

15% van de kinderen kan bij het verlaten van de basisschool niet lezen, schrijven en/of rekenen. Terwijl dit juist heel belangrijk is om in je verdere leven mee te kunnen doen. D66 is voor gelijke kansen. D66 wil de komende periode extra inzetten op scholen, en klassen en groepen, die dit hard nodig hebben. Dit doen we in de vorm van **extra voor- en naschoolse activiteiten**, die goed toegankelijk zijn en geen financiële drempel voor deelnemers kennen.

Ook wil D66 extra aandacht voor laaggeletterdheid, volwassenenonderwijs en taallessen voor nieuwkomers. Nederland is een heel talig land. Spreek, lees en schrijf je de taal goed, dan gaan vele deuren voor je open, die anders gesloten blijven. Gesloten deuren gunnen we niemand. Bovendien helpt het ook preventief: leer je mensen de taal beter spreken of schrijven, dan is de kans veel groter dat zij zichzelf goed weten te redden en hulp weten te vinden als dat nodig is.

Scholen en de schoolomgeving moeten **aantrekkelijk** zijn, om kinderen in een goede omgeving kennis te laten opdoen en zich sociaal goed te laten ontwikkelen: duurzame gebouwen, **groene pleinen**. D66 zet in op het vergroenen van de scholen/schoolpleinen in de eigen dorpen. Verkeersveiligheid bevorderen we via het stimuleren van de fiets en het wandelen. Is het toch nodig met de auto, dan: 'Tút en d'r út' plekken.

D66 is ook blij met het speciaal onderwijs in de gemeente en het voortgezet onderwijs in **Waskemeer** en **Oosterwolde**. Hoewel de gemeente daar weinig invloed op heeft, vindt D66 het belangrijk **besturen optimaal te ondersteunen**, zodat zij het onderwijsniveau hoog kunnen houden en de schoolomgeving aantrekkelijk, gezond en veilig voor zoveel mogelijk kinderen.

Foto: Beeldbank D66

D66 ondersteunt het voortgezet onderwijs ook graag in het bieden van een **veilige omgeving** waar je kunt zijn wie je wilt, waar je leert hoe je om moet gaan met de uitdagingen die onze maatschappij nu en in de toekomst biedt (sociale media, fakenews, sexting). Niet alleen door het waarschuwen met opgeheven vinger, maar juist door op een positieve en constructieve manier **voorlichting** te geven. Over drugs, over criminaliteit, over sociale interactie (ook online), over seksualiteit. Alles waar jongeren nieuwsgierig naar zijn en mógen zijn, maar dan wel goed geïnformeerd en wetend waar ze terecht kunnen als het niet goed gaat. Waar besturen op dit vlak faciliteiten kunnen gebruiken, staat D66 daarvoor open.

Wonen

D66 wil dat snel duidelijk wordt wáár Ooststellingwerf gaat bouwen. Want **bouwen** moeten we. D66 vindt dat bouwen binnen de dorpsgrenzen (inbreiding) onvoldoende mogelijkheden oplevert met de ambitie die we hebben. We moeten nu ook gaan kijken naar het buitengebied. Niet in natuurgebied of cultuurhistorisch landschap, zoals aan het Jardingapad bij **Oosterwolde**, maar op plekken die zich ervoor lenen, vlakbij een dorp en met goede bereikbaarheid.

Figuur 1 Impressie Tiny houses Makkinga

Afbeelding: blijfhierwonen.nl

D66 wil **bouwen in een goede mix, voor verschillende doelgroepen** (senioren, starters, gezinnen) en prijsklassen (hoog/laag/huur/sociale huur). Het is dan wel van belang dat de woningen ook bij de doelgroep terecht komt. We overwegen de invoering van een anti-speculatiebeding, woonplicht en het aantonen van een sociale en economische binding met de gemeente Ooststellingwerf.

D66 wil meer **innovatief bouwen**. Het project Tiny houses/starterswoningen in **Makkinga** gaan we de komende periode realiseren, en bij succes moet dit snel navolging vinden in andere dorpen..

Goed wonen betekent ook **goede voorzieningen** in de buurt. D66 wil met dorpsbewoners in **gesprek** over welke voorzieningen zij belangrijk vinden in of nabij het dorp. En welke voorzieningen in een 'regiodorp' verderop kunnen zijn.

Verkeersveiligheid en bereikbaarheid is voor D66 een belangrijk onderdeel van goed wonen.

Klimaat

D66 wil een **werkgroep Duurzaam Wonen**, die **informeert** en **inspireert** en uiteindelijk verduurzamen voor iedereen **mogelijk en betaalbaar** maakt. Ongeacht of je nu huurt, of zelf eigenaar bent van een woning of bedrijf. Er zijn al energiecoaches, maar die worden nog lang niet altijd gevonden. Een werkgroep kan alle spelers bij elkaar brengen en spelers met koppen slaan in de communicatie naar inwoners.

Klimaatneutraal bouwen willen we extra stimuleren. Dit doen we door een **extra (verlaagd) tarief** aan bouwleges vast te stellen voor nieuw te bouwen woningen.

D66 wil **wadi's** realiseren in Ooststellingwerf: WaterAfvoer Door Infiltratie. Een manier om hemelwater tijdelijk op te vangen, waarna het langzaam wegzakt in de bodem. Dit is goed voor de biodiversiteit. Als je het goed inpast is het een aanwinst voor je dorp/wijk/buurt en een mooie, vriendelijke manier van watermanagement. Het is daarbij belangrijk om de groene omgeving te combineren met de wereld van het water.

D66 wil ook **bedrijven stimuleren om te verduurzamen**. Energie opwekken voor eigen gebruik, een groene parkeerplaats aanleggen etc. Beter voor onze gemeente en het geeft een mooier beeld.

De afgelopen periode heeft de gemeente ingestemd met de realisatie van verschillende parken met zonnepanelen. Vanuit de Provincie is aangegeven dat dergelijke grote parken niet meer de bedoeling kunnen zijn. D66 ziet graag dat inwoners en bedrijven hun daken zo veel als mogelijk benutten voor zonnepanelen. Energie opwekken voor eigen gebruik blijft een goede mogelijkheid!

Foto: Beeldbank D66.

Een andere manier van duurzaam energie opwekken is een windmolen. Vanuit de Provincie worden nu beperkt windmolens toegestaan bij boerderijen, en deze mogen dan niet hoger zijn dan 15 meter. D66 ziet graag dat vanuit de dorpen, bijv. vanuit dorpsbelang, aangegeven wordt wat het dorp zelf wil aan windmolens. Deze **windmolens** moeten dan **in beheer** komen van het **dorp** zelf, naar voorbeeld van het Friese dorp Reduzum (Roordahuizum).

We houden vast aan de ambities zoals die in de vorige periode zijn vastgelegd. We streven naar Ooststellingwerf **energieneutraal en CO2-neutraal in 2030**. We gaan door met het Duurzaamheidsfonds, en de ondersteuning van diverse duurzaamheidsprojecten in de samenleving.

Veiligheid

Verkeersveiligheid in de dorpen heeft prioriteit en moet verbeterd worden. Bijvoorbeeld de schoolroute in Waskemeer, de verkeersdrukke op de Hereweg te Donkerbroek en de hoge snelheid aan de Vaart in Appelscha

Preventie van criminaliteit is nodig, want het gevoel van onveiligheid neemt toe in Ooststellingwerf. D66 wil meer procesregie op de samenwerking tussen politie, gebiedsteams (gemeente), zorgverlening/huisartsen, scholen en andere betrokken partijen. Bij scholen zetten we graag in op voorlichting.

Foto: Beeldbank D66.

Een legale **coffeeshop** in Oosterwolde kan helpen in de aanpak en preventie van drugsoverlast.

De politie heeft aangegeven dat er, sinds corona zijn intrede deed, meer overlast is van verwarde personen. Intussen nemen de wachtlijsten bij de GGZ toe. D66 wil dit tegengaan door **tijdelijk extra praktijkondersteuners GGZ in te zetten**.

Bij veiligheid hoort ook **digitale veiligheid**. De gemeente beschikt over veel persoonlijke informatie van en over haar inwoners. D66 wil dat de gemeente minimaal 1x per bestuursperiode aan 'red teaming' doet. Dit is een simulatie van een realistische digitale aanval. De gemeente moet ook digitaal haar zaken goed op orde hebben.

Sport, Cultuur, Recreatie & Toerisme

Iedereen moet mee kunnen doen in Ooststellingwerf. Een goede gezondheid is daarbij belangrijk. Dat begint bij bewegen en **aansluiten bij de Friese Preventie Aanpak**.

Goede sportvoorzieningen zijn daarbij de basis, met goede sportaccommodaties.

Sport moet **toegankelijk zijn voor iedereen**, ongeacht achtergrond of eventuele beperking. D66 wil hierin investeren.

D66 wil dat alle kinderen kunnen sporten. Dat doen we door alle jonge inwoners tot 16 jaar voor 50 % van de abonnementskosten te laten sporten. Welke sport dan ook in onze gemeente. D66 vindt het jammer en onverstandig dat het vrij **zwemmen** in de gemeente zo duur is, zowel overdekt als 's zomers in het openlucht zwembad.

Foto: Beeldbank D66.

Sportaccommodaties in Ooststellingwerf moeten verduurzaamd worden en op niveau gebracht. Dat komt de sportprestaties en het aantal deelnemers ten goede. D66 vindt dat buitensporten meer gestimuleerd kunnen worden door de gemeente, bijvoorbeeld in samenwerking met Appelscha 3.0 en het buitensport walhalla.

D66 wil **investeren in Appelscha 3.0**. De afgelopen periode zijn we kritisch geweest op deze samenwerking tussen recreatieondernemers in onze gemeente. Maar Appelscha 3.0 bewijst zijn nut en vraagt verdere versterking. Juist met de kansen die er nu liggen verdient dit de steun van D66.

Onlangs heeft de 'Maatschappij der Weldadigheid' de status van Unesco werelderfgoed gekregen. Dit werelderfgoed ligt om Ooststellingwerf heen. Dat biedt een unieke kans om nu te investeren in recreatie en toerisme, en dan met name in de zichtbaarheid van verblijfsaccommodaties.

D66 wil **dorpskernen en de entree van dorpen aantrekkelijker** maken. Een gezellig (groen) centrum, een groene brug of mooie bijenvriendelijke rotonde. Dit kan onder andere door 'adoptie' door bedrijven, die in ruil voor reclame de rotonde onderhouden en vergroenen.

De oudste kunstroute van Nederland is 'Open Stal' te **Oldeberkoop**. D66 vindt deze **kunstroute** van groot belang voor onze inwoners en andere bezoekers. D66 is voorstander van meer ruimte en gelegenheid voor culturele projecten, of de term **bruisplek** zoals die door verschillende organisaties wordt gebruikt. Ook projecten zoals 'Te kunst en te kuier' van Stichting Kunstwerf omarmen we van harte. Samen met o.a. de bibliotheek geven zij kleur aan onze gemeente.

Economie

Ter bevordering van de economie in onze gemeente sluiten wij ons als eerste Friese gemeente aan bij de **samenwerking Eems-Dollard Regio**. Dit is een samenwerking van ongeveer 100 diverse overheden uit de Duitse deelstaat Nedersachsen en de Nederlandse provincies Groningen, Drenthe en **Fryslân**. Onze indruk is dat aansluiting bij deze samenwerking bij kan dragen aan de zo gewenste doorontwikkeling van Appelscha 3.0, het vergroten van (internationale) netwerken, en het bereiken van een ander, nieuw publiek.

Het **Biosintrum** is het kloppend hart van de biobased economy in Ooststellingwerf. Of kan dat in elk geval worden. De aanloop, bouw en ingebruikname van het gebouw is met vallen en opstaan gegaan. Daarbij heeft de gemeente nooit een goede afweging gemaakt over de exploitatie van het Biosintrum en haar eigen rol daarin. Het Biosintrum mag geen veredeld zalencentrum worden, of kantine/horeca voor aanpalende bedrijven. Dan is de investering voor niets geweest.

D66 wil het Biosintrum door laten groeien naar het duurzaamheidscentrum van Noord Nederland. De potentie is er, met de verbinding tussen onderwijs, ondernemers en overheid. D66 wil onderzoeken of een groep inwoners een business case wil opzetten voor dit centrum. De overheid moet dan ook zelf haar verantwoordelijkheid nemen door goede randvoorwaarden te scheppen (o.a. betere bereikbaarheid via OV), maar ook faciliterend/ondersteunend te zijn in de ontwikkeling van de organisatie.

D66 wil de **industrie verduurzamen en centraliseren**. Dit was ook het uitgangspunt van de gemeente, maar D66 ziet weer meer bedrijven zich verspreid vestigen in de kernen. D66 wil mogelijkheden onderzoeken om samen te werken met andere gemeenten aan industrieterreinen. En een duidelijke keuze maken over waar bedrijven zich kunnen vestigen en waar niet.

Landbouw en Natuur

Foto: Beeldbank D66.

De agrarische sector is belangrijk voor de werkgelegenheid en het landschapsbeheer in Ooststellingwerf. D66 wil samen met de sector toewerken naar **milieuneutrale landbouw** waarin landbouw, veeteelt en natuur in evenwicht zijn en de consument goed en gezond voedsel krijgt tegen een eerlijke prijs (ook voor de boer). Omdat de verwachting is dat veel boeren in de komende jaren zullen stoppen moeten we **flexibel** zijn naar boeren toe die andere vormen van ondernemerschap willen combineren met hun bedrijf, zoals bijvoorbeeld een mini-camping, zorgboerderij of bierbrouwerij. Of die natuuronderhoud als extra taak op zich willen nemen. Ondernemerschap en innovatie moet de gemeente ondersteunen. D66 wil daarbij graag in de geest van de omgevingswet handelen van Nee tenzij naar Ja Mits.

D66 wil de **agrariërs die blijven boeren stimuleren** om bij te dragen aan de opwekking van **duurzame energie**. Dit kan via zonnepanelen, windmolens of andere vormen. Een en ander uiteraard met respect voor het landschap en de omwonenden.

Ecologisch bermbeheer is noodzakelijk in verband met het uitbreiden van de biodiversiteit, maar dit kan alleen daar waar de verkeersveiligheid niet in het geding komt.

Speelveldjes wel optimaal maaien. Waar mogelijk **meer groen in de dorpen** met duidelijke afspraken/samenwerking m.b.t. onderhoud, (dorps) initiatieven daartoe ondersteunen. Laten we onze prachtige gemeente, met elkaar, prachtig houden!

Leefbaarheid, Sociaal- en Minimabeleid

Veel huishoudens in Ooststellingwerf hebben te maken met armoede. Armoede overkomt je, daar kies je niet voor. D66 vindt het van belang dat regelingen duidelijk en toegankelijk zijn. We willen daarvoor een instrument als [de voorzieningenwijzer](#) inzetten. Aanvullend zetten wij een Bab-baan in (iemand die door een ziekte of beperking niet het minimumloon kan verdienen) die de gemeente gaat ondersteunen bij al haar communicatie.

De gemeente Ooststellingwerf hanteert voor **kwijtschelding van gemeentelijke lasten** 100 % van de bijstandsnorm. Dit is de minimale (wettelijke) ondergrens. D66 wil onderzoek laten doen naar de mogelijkheden om deze **norm te verhogen**. Juist ook als dat betekent dat de sterkere schouders de zwaardere lasten moeten dragen. Er is relatief veel armoede in Ooststellingwerf en de gemeentelijke begroting geeft ons de mogelijkheid om mensen die het financieel zwaar hebben structureel iets meer te ondersteunen en mee te laten doen.

Als het even niet zo goed gaat met jongeren, vanwege omstandigheden bij die jongere zelf, of binnen het gezin, dan is er **Jeugdzorg** om op terug te vallen. De Jeugdzorg is gericht op doen wat nodig is, zo lang als dat nodig is. We blijven daarbij niet eindeloos doorbehandelen zonder uitzicht op (enige) verbetering. Uitgangspunt is dat Jeugdzorg zoveel als mogelijk vanuit de gezinssituatie plaatsvindt. Als het echt niet anders kan dan komen andere oplossingen in beeld.

De uitgaven voor de **WMO** lopen al enige tijd niet meer in de pas bij de beschikbare rijksmiddelen. Als het Rijk maatregelen bedenkt zoals de invoering van het abonnementstarief (= vast tarief voor de eigen bijdrage aan de WMO), dan behoren gemeenten passend gecompenseerd te worden. Ook voor de WMO geldt voor ons als uitgangspunt dat we doen wat voor de WMO-cliënt nodig is, zo lang als dat nodig is. Dat betekent dat op het moment dat een cliënt voor een andere (zwaardere) regeling in aanmerking komt (bijv. Wlz), de cliënt doorstroomt naar die andere regeling.

D66 ziet dat er behoefte is aan **binding in de dorpen**. Gevoelens van eenzaamheid willen we tegen gaan. Dorpshuizen met activiteiten voor jong en oud zijn daarbij belangrijk. Projecten als 'Welzijn op dorpse schaal' in **Oldeberkoop** willen we behouden en waar mogelijk uitbreiden. Het ondersteunen van vrijwilligers en hun bestuur (bijv. in **Elsloo** en **Ravenswoud**) houdt verenigingen op de been, en behoudt levendigheid en activiteiten in onze dorpen.

Helaas zijn ook een aantal inwoners uit onze gemeente geraakt door de toeslagenaffaire. De gemeente heeft deze groep mensen al in beeld. Waar nodig en gewenst kunnen zij rekenen op ondersteuning door de gemeente. D66 vindt dat Ooststellingwerf, net als een aantal andere gemeenten al hebben gedaan, bereid moet zijn om schulden over te nemen.

Bereikbaarheid en toegankelijkheid

Foto: Beeldbank D66.

De ontwikkeling en verbetering van **OV-Hubs**, zoals bij **Oosterwolde-Venekoten**, zijn zeer belangrijk voor de bereikbaarheid. D66 wil hier vol op inzetten. Doordat het openbaar vervoer in onze gemeente nog onvoldoende is en onvoldoende aansluit, kiezen veel mensen voor de auto. Ze kiezen pas voor het ov buiten onze gemeente, bijvoorbeeld door naar het station in Assen, Heerenveen of Steenwijk te rijden. Dat kan niet de bedoeling zijn.

De **openbare ruimte** in onze gemeente moet goed **toegankelijk** zijn. Inwoners die te maken hebben met verminderde of beperkte mobiliteit moeten hun dagelijkse boodschappen kunnen (blijven) doen in onze gemeente. Dit betreft dan met name in de dorpen **Oosterwolde**, **Appelscha**, **Oldeberkoop** en **Haulerwijk**.

Goed bestuur en goede financiën

Gemeentehuis Oosterwolde. Foto: Provincie Fryslân.

De gemeenteraad is de baas in de gemeente. Dat laat zij zien door regelmatig in overleg te gaan met het college over de voorgenomen plannen, de uitvoering daarvan, en de controle hierop. De gemeenteraad wordt ondersteund door de griffie en de rekenkamer. De Raad gaat daarbij werken met een lange termijn agenda.

Ooststellingwerf heeft haar financiën op orde. Voor de komende bestuursperiode (2022-2026) is jaarlijks een vrij besteedbaar budget van tussen € 2 en € 3 miljoen beschikbaar. Ook is de spaarrekening van de gemeente goed gevuld met € 21 miljoen aan vrij besteedbare reserves (Bron: Gemeentebegroting 2022 na verwerking septembercirculaire 2021). Geld dat er niet ligt om maar opgepot te worden; dit moet ten goede komen aan de inwoners van Ooststellingwerf. Er valt dus wat te kiezen!

Om de controletaak van de gemeente goed uit te kunnen voeren, en de besteding van het beschikbare geld goed te kunnen volgen, vindt D66 een andere indeling van de financiën van de gemeente noodzaak. Ooststellingwerf hanteert nu een zelf bedachte indeling. D66 wil toe naar een standaard indeling die een vergelijking met andere gemeenten eenvoudig mogelijk maakt. Deze indeling wordt de IV3-systematiek genoemd. IV3 staat voor InformatieVoorziening aan derden, een wijze van verantwoording die de gemeente al richting Provincie en CBS verplicht moet hanteren. Doe dat dan ook richting Raad en inwoners. Dat vindt D66 wel zo open en transparant.

